

Rotterdam, 18 januari 2023

Miniconferentie “Weten om nooit te vergeten”

(Onderwijs over de geschiedenis van de Jodenvervolging en de relatie met het heden)

*AAN: directie van de geadresseerde school
docenten geschiedenis / mens en maatschappij
leerkrachten bovenbouw basisonderwijs en overige belangstellenden*

Beste collega's,

Jaarlijks wordt in alle scholen aandacht besteed aan de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in onze stad. Zoals eerder gemeld wordt op woensdag 15 februari a.s. een miniconferentie gehouden van 14.00 - 17.00 uur in het gebouw van Scholengroep Driestar-Wartburg, locatie Guido de Brès, Smeetslandseweg 127, 3079 CR Rotterdam-IJsselmonde.

Wij nodigen u van harte uit hieraan deel te nemen.

De conferentie wordt gehouden naar aanleiding van het tienjarig bestaan van het Joods Kindermonument in Rotterdam. Aandacht voor de geschiedenis van de Jodenvervolging in relatie tot de ontwikkelingen in onze huidige samenleving is uiterst actueel.

In het programma zijn diverse workshops waarin voor docenten van zowel basis- als voortgezet onderwijs vele praktische handreikingen worden geboden, hoe dit thema in de klas op diverse manieren kan worden uitgewerkt. Bijgaand vindt u het programma voor de middag. Wij vragen u om via bijgaande link uzelf aan te melden en uw keuzes voor de workshops kenbaar te maken: [aanmelden miniconferentie](#). **(voor uiterlijk 10 februari)**

Voor collega's uit het basisonderwijs wordt ook speciale aandacht gegeven aan het project “Jij hoort in onze klas”, dat mede kan dienen als voorbereiding voor de viering van het tienjarig bestaan van het Joods Kindermonument. Die viering bij het monument vindt plaats op donderdag 13 april 2023. Mocht u daar met een of meerdere klassen van uw school aan deel willen nemen, dan kunt u dat ons laten weten via: onderwijs@loods24rotterdam.nl

Wij hopen u op 15 februari te ontmoeten.

Namens de werkgroep Onderwijs stichting Loods24/Joods Kindermonument,
Arie de Bruin

miniconferentie “Weten om nooit te vergeten”

15 februari 2023 (14.00 - 17.00 uur)

Deze conferentie wordt georganiseerd door de stichting Loods24/Joods Kindermonument in het kader van het tienjarig bestaan van het Joods Kindermonument in Rotterdam.

Programma

13.30 u inloop

14.00 u Opening “Weten om nooit te vergeten”
(Arie de Bruin, voorzitter onderwijswerkgroep)

14.10 u “Levens, geschiedenissen, verhalen: jodenvervolging in Rotterdam”
(Inleiding door Marleen van den Berg, verbonden aan het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust-, en Genocidestudies)

14.40 u Workshops (1e ronde: zie bijlage)

15.35 u Poëzie

15.45 u Workshops (2e ronde: zie bijlage)

16.30 u Officiële overdracht van het bijzondere administratieboek van Daltonschool De Margriet aan het Stadsarchief Rotterdam

16.45 u Afsluiting door Saïd Kasmi (wethouder van Rotterdam)

17.00 u Einde van het programma

Na afloop is er gelegenheid iets te drinken en na te praten

Bijlage 1: Overzicht workshops

Keuzemogelijkheden 1e ronde: 1, 2, 3, 4, 8

Keuzemogelijkheden 2e ronde: 4, 5, 6, 7, 8

1. Jij hoort in onze klas (PO en onderbouw VO); verzorgd door leden van de onderwijswerkgroep, Hanneke Drost en Huib v.d. Velden)
In deze workshop worden diverse mogelijkheden aangereikt om aan de slag te gaan met het project "Jij hoort in onze klas", om zo de kinderen voor te bereiden op een bezoek aan het Joods Kindermonument. Tevens wordt het programma toegelicht van de viering van het tienjarig jubileum op 13 april. Hoe kun je met je klas deelnemen, en wat wordt er verwacht? Deelnemende klassen krijgen ook de gelegenheid gratis een voorstelling bij te wonen van een musical, die speciaal ter gelegenheid van het tienjarig jubileum is geschreven.
2. Lesgeven over de Holocaust (VO; verzorgd door Anne Frank Stichting)
In deze workshop leer je hoe je les kunt geven over de Holocaust. Welke educatieve uitgangspunten jouw les kunnen vormgeven en welke thema's je kunt laten terugkomen in jouw les. Thema's die in de workshop aan bod komen zijn: beeldgebruik, ouderschap en het belang van ooggetuigen. Daarnaast zal er concreet lesmateriaal worden aangereikt, waarmee je de volgende dag direct aan de slag kunt.
3. Project Shoah (VO: door Gerry Faber, docent Dalton Lyceum Barendrecht)
In deze workshop/lezing wordt gedeeld hoe op het Dalton Lyceum in Barendrecht voor VWO 5 leerlingen met geschiedenis een heel project rondom de Shoah is opgezet. U kunt kennismaken met de opzet en de verscheidene lesmaterialen en excursies die bij dit project worden ingezet.
4. Het Achterhuis van Rotterdam (PO en VO; verzorgd door de stichting Orgelzolders)
De documentaire die enige tijd geleden door NPO is uitgezonden wordt vertoond en mogelijkheden om met uw klas een bezoek te brengen aan de Orgelzolders worden besproken.
5. Lesgeven over Anne Frank en de geschiedenis van haar tijd (PO; verzorgd door Anne Frank Stichting)
In deze workshop leer je meer over de manier waarop je les kunt geven over Anne Frank en de Tweede Wereldoorlog. Aan de hand van educatieve uitgangspunten krijg je handvatten om jouw les(sen) vorm te geven. Thema's die aan bod komen zijn: beeldgebruik, persoonlijke verhalen, verschillende perspectieven, uitsluiting, vooroordelen en discriminatie. Ook zal er concreet lesmateriaal worden aangereikt, waarmee je de volgende dag direct aan de slag kunt.
6. Tentoonstelling Getto Lodz (VO; door Gerry Faber, docent Dalton Lyceum Barendrecht)
In deze workshop kunnen deelnemers kennismaken met de tentoonstelling over het Getto van Lodz. Deze tentoonstelling is door VO scholen te huren en er zijn voor Mavo 3 en VWO 5 lesbrieven beschikbaar. Deelnemers kunnen zelf middels deze lesbrieven kennismaken met deze reizende tentoonstelling van de Amerikaanse Spungen Foundation.
7. Het Brabants Dorp (VO; verzorgd door dr. Albert Oosthoek, docent geschiedenis)Project omgevingsgeschiedenis: de joodse inwoners van het Brabantse Dorp 1941-1945.
Op 14 mei 1940 werd Rotterdam gebombardeerd. Op verschillende plekken werden nooddorpen gebouwd, ook vlakbij het Zuidplein, het z.g. "Brabantse Dorp". In 1965 werd het afgebroken om plaats te maken voor het winkelcentrum Zuidplein. Voor de opdracht omgevingsgeschiedenis - geschikt voor vmbo/mavo, havo en vwo - doen leerlingen met behulp van internet onderzoek naar joodse Rotterdammers die door het bombardement in 1941 gedwongen waren om te verhuizen naar het Brabantse Dorp. De gevonden bronnen worden geanalyseerd en alle informatie verwerkt. In de workshop komt het stappenplan aan de orde wat de leerlingen moeten volgen voor deze opdracht omgevingsgeschiedenis.
8. Geef oorlog een gezicht: de waarde van levende bronnen" (PO en VO), verzorgd door Sipke Witteveen (Coördinator Landelijk Steunpunt Gastspreekers WOII-Heden).
In deze workshop ervaar je de kracht van levende bronnen: ooggetuigen die het zélf hebben meegemaakt, of als nabestaande weten hoe de Holocaust 'voelt'. In korte speed-date-sessies ga je in

gesprek met Max, Josua en Frans. Max (1932) wéét wat het is om de Jodenster te moeten dragen, en hoe angstig onderduiken is. Josua (1943) ontdekte pas op zijn 67e zijn ware identiteit, en kon pas vanaf dat moment eindelijk zichzelf zijn. En wie is toch eigenlijk die broer van Frans (1952) die in Auschwitz is vermoord? Gastsprekers in de klas: ervaar wat zo'n ontmoeting met je doet en hoe je dit kunt inzetten voor je leerlingen. Het Steunpunt Gastsprekers is onderdeel van Herinneringscentrum Kamp Westerbork.

Bijlage 2: Routebeschrijving:

Adres: Scholengroep Driestar-Wartburg, locatie Guido de Brès, Smeetslandseweg 127, 3079 CR Rotterdam-IJsselmonde.

Scholengroep Wartburg (locatie Guido de Brès) ligt naast NS-station Rotterdam-Lombardijen, tegenover het Maasstad ziekenhuis.

- Tram 2 en 20
- Bus 70 / 76 / 143 / 144 / 163 / 183 / 190 / 191 / 263 / 283 / 601 / 663
- Treinen met verbinding NS Station Dordrecht en NS Station Rotterdam Centraal. U stapt uit bij Station Rotterdam-Lombardijen.

Bij de school is een groot parkeerterrein en ook in de omgeving van de school is ruimschoots parkeergelegenheid.